

pÚvodní odhalení / **Superblíženci z dávnověku cartoons** * ČUK hlásí / Schůze je tu! *

e-GAG

Slovník katalogů / "JH" jako **Jan Hrubý** v Roudnici
* KdyKdoKdeCoJak (a) Proč... / ČUK v **Bedrníku**
Glosa / o **GAGování** * Časopisy / **INFÓR 08-1** *
Malá recenze na... / ...Vernisáž komiksové výstavy
„Generace 0“ * **Kdo je kdo** / **Dana Zacharová**
(Slovensko) * **Komiks-News # 59** * **Do archivu** /
Bedrník * **Ze Slovenska** / **Cartoons v SNM** * **Ze**

světa / **Polsko, Rusko, Švýcarsko** * **Citát** / **Milan Schulz** * **Pro pamětníky** / **Co psal GAG**
před 4 lety: **o Sorry** v Reflexu 1995 * **Z pošty** / **Sadurski, Kuchtová** * **Výsledky** / **Itálie** *
Propozice / **Korea, Británie, Kolumbie** * **KALENDÁRIUM** * **Aktualita: Král + Kuba v Číně**

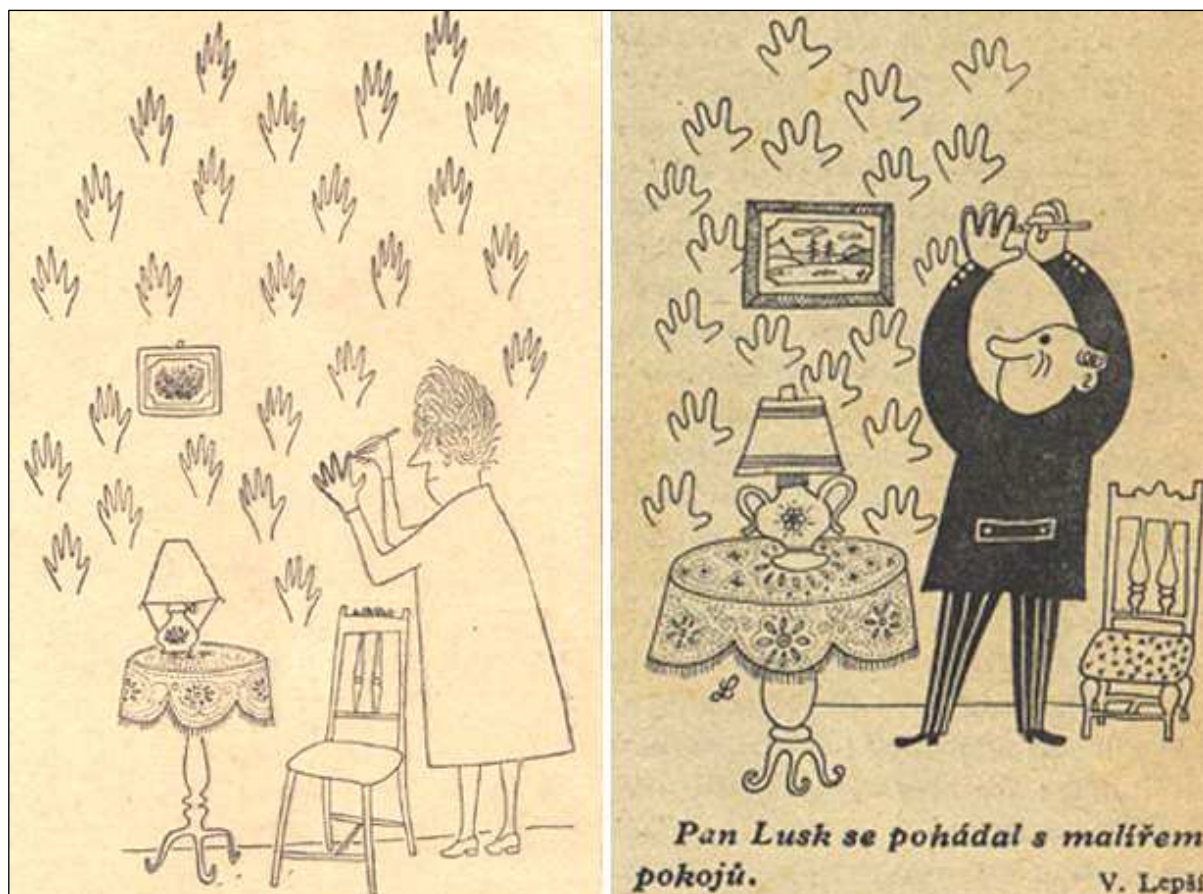
ČUK vydává GEK * **týdeník České unie karikaturistů** * **VI.**
ročník * (zprávy ČUK č. 267) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 08 / 10

KRESBY V ČÍSLE: STEINBERG, LEPŠÍ, HRUBÝ, CAFERLI, RENČÍN,
MOČALOV, GEORGIEV, ZACHAROVÁ, FLISAK...

nepÚvodní díla / **aneb super - blíženci** (z historie)

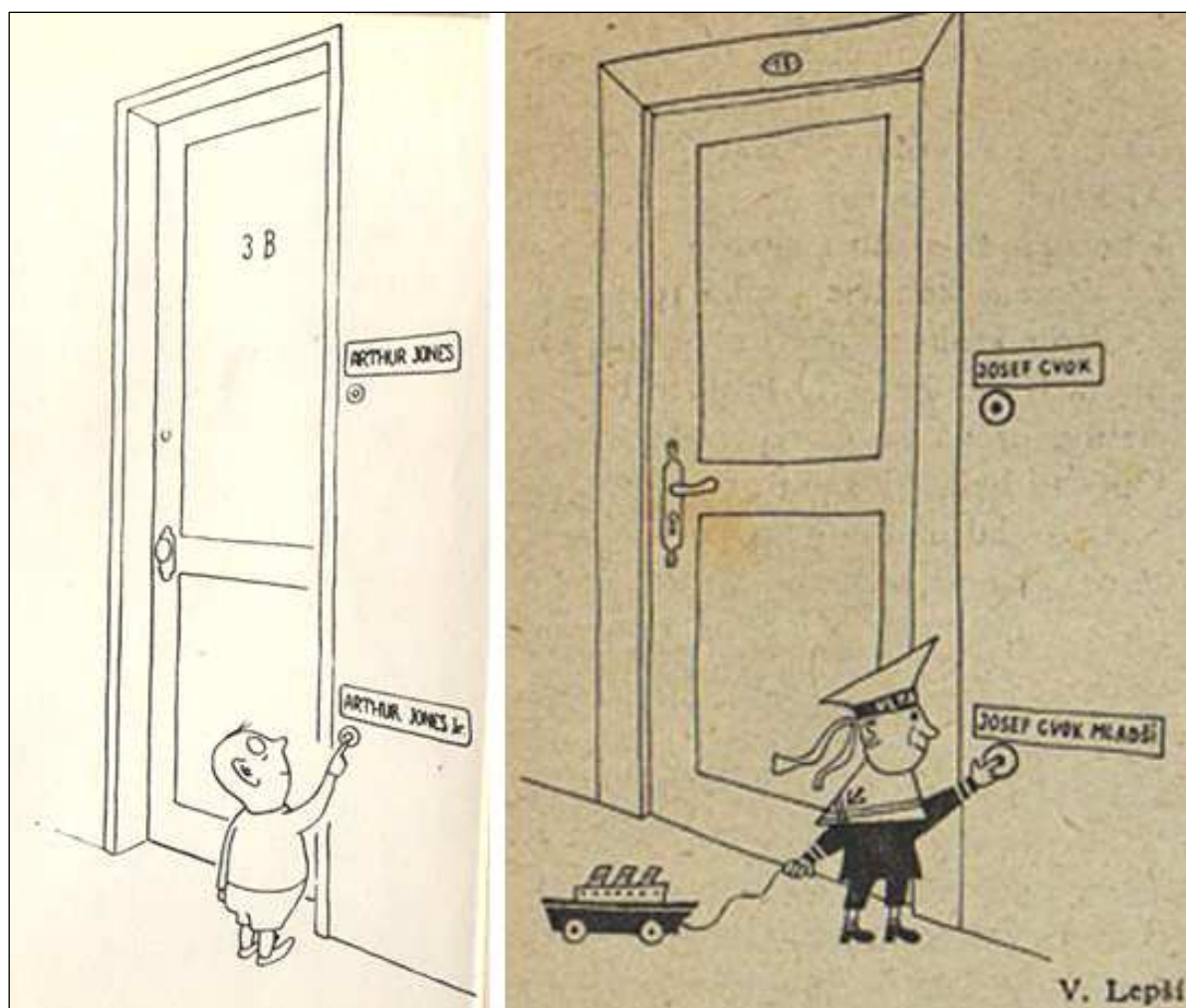

Abychom byli spravedliví, je třeba v rámci GAGu jít do historie. Neboť také rubrika **Blíženci** má své prapředky, praotce i prakmotry, má i své prapříčiny a jejich prapodivné prasnědky. Dovolte tedy (málem) pradědkovi, aby o jedné kuriózní události, která se počala před více než šedesáti lety, zde pojednal. Začneme však jindy, o generaci později. Psala se léta

šedesátá, vzduch byl těhotný událostmi a pražské hospody plné mladých karikaturistů: Vláďa Jiránek, Standa Holý a také Haďák...

Jimi a pivem tehdy okouzlený mladík sice ještě nezačal pomýšlet na diplomovou práci na téma kreslený humor (tak se tehdy archaicky nazývalo to, co je dnes známo jako cartoons) - ale byl svým založením víc pilný sběratel než blouznivý tvůrce. Vystříhoval si a všelijak třídil vtipy - podle všeho možného; třeba podle námětů. A také podle autorů. Jelikož v té divné době nefungoval internet, zato se však vtipy ještě tiskly v novinách, jeho nůžky jen cvakaly a lepidlo z tuby se řinulo jak o závod.

V Gagů se svého času už objevila zmínka o čtrnáctideníku Melantrichu zvaném Pramen (zábavy a poučení). V jeho 8. čísle z 15. ledna prvního svobodného roku 1946 se vyskytoval delší text, vyzdobený s ním nijak nesouvisejícími vtipy Vlastimila Lepšího. Když na ně tehdy dnešní editor narazil, vzpomněl si, že něco velmi podobného nedávno objevil i v jiném provedení. Anebo to bylo naopak? Možná si vzpomněl na ten starý Pramen (ten přežil padesátá léta ukryt v chatě u Dědkova mlýna na Kačáku), když si lepil do sešitu nadepsaného krasopisně „Saul Steinberg“ vtipy, jež mu cosi starého připomínaly...

Teď už je ovšem nutné prozradit pointu a odkázat čtenáře na dva páry vtipů, o kterých tu píšeme. Pozdější zkoumání potvrdilo, že prvním autorem, který ve čtyřicátých letech kresby publikoval, byl slovatný Američan. Naše ukázky čerpáme dílem z polské sbírky „Humor dla analfabetow“, dílem z jiného polského výběru „Dziecko to skarb“ - obě vyšly koncem padesátých let. Tedy později, než zmíněný Pramen. Avšak obě čerpaly vtipy z jiných publikací a magazínů, kde byly otištěny před rokem 1946.

Vraťme se teď do nějakého hostince v Praze 1, kde sedí student novinařiny na UK s Mirkem Lidákem a rozhořčuje se nad drzostí některých autorů, dejme tomu z bratrstva „misky kradené kaše“. Mirek, který se seznámil s o generaci starším „klasikem“ Vlastou Lep-

ším, jenž tehdy s náměťářem Laboutkou přispíval ještě sem tam do Dikobrazu i jinam, však přišel s pozoruhodnou informací. Měl ji přímo od dnes již zesnulého humoristického kreslíře. Ukázal mu totiž Steinbergovy fóry - ty, co získal od studenta! A uznávaný kreslíř Lepší vůbec nezapíral! Neměli bychom tu používat přímého slova, bylo by to vlastně z dvojnásobného doslechu, ale ve zkratce ten archaický případ dvojníků Lepší objasnil asi takto:

Byla to úplně jiná doba. Tehdejší redaktor Magazínu dostával na stůl různé zahraniční noviny a časopisy (Pramen byl něco jako Readers Digest) a vybíral z nich k přeložení nejruznější články, zajímavosti a anekdoty. A také k přetiskování kreslené vtipy. Když se mu některé z nich líbily svým námětem, ale nezdály se moc dobře nakreslené, podal časopis osvědčenému kreslíři a povídá něco jako: „Poslyš, tady jsou docela dva dobré fóry, jenže ten autor neumí moc malovat. Mohl bys to, prosím tě, nakreslit ty, Vlasto? Tak, aby to vypadalo jako pořádný vtip, jak ty to umíš, a lidi se tomu zasmáli?“

Tak se i stalo. Z **Arthura Jonese Jr.** se stal **Josef Cvoek mladší**. „Ale ubrus se tomu Amíkovi poved, to se musí nechat!“ Saul Steinberg byl překreslen pro českého čtenáře, ten se zachechtal a bylo to. Že se z nějakého Američana stane ve světě brzy - za dvě desetiletí i pro nás - nejvýznamnější karikaturista století a guru několika generací cartoonistů, to už je jiný příběh, který vlastně už (nejen z GAGu) všichni známe.

A pokud jde o Blížence? Tak vidíte, aspoň jednou, byť po letech, se setkáváme s tím, že se autor otevřeně přiznal k vědomému „opisování“. Taková byla doba, tak se to přece dělalo. Prosím vás, pánové, a co vy dnes s tím naděláte?!

Ivan Hanousek

Kresby: 1941 -1945 - **Saul Steinberg (USA)**, 1946 - **Vlastimil Lepší (ČSR)**

Časopisy / Slovenský INFOR 1-08 (únor)

Jak už víte z předchozích e-GAGů, hora neporodila myš, ale myš horu. Malý Uzol, spíš Uzo-lík, díky svému neutuchajícímu Vicopředsedovi vydal členský magazín INFOR, č. 2008-01. Celkem je to řádné číslo druhé, i když bereme v potaz, že mezi ně byl vložen ještě zákrsek, jakési čtvrtčíslíčko. Bude-li někdy číslo 3, sám Fedor neví, vždyť být v čele rozptýlené, k tomu silně individualistické „party“ autorů a přátel cartoons není žádná psina. Vedle toho **Vico chystá výstavu pro Prahu** a ještě je konatelem x-tého internacionálního ZS, pámbu s námi a zlé pryč!

Ale sluší se tu, abychom **INFÓR Nr. 2** kronikářsky zaznamenali v rubrice v GAGu pro ten účel vedené. Kde si všímáme časopisů humoristických (těch posledních mohykánů v zahraničí) a též elektronických věstníků jednotlivých územních spolků.

(**Odbočka:** nevím, zda si všichni Hrvati svůj půlročník tisknou. Anebo ti, kdo odebírají *New Scorpiona* a podobné e-časopisy. Ale pochybuji. Spíš jsou ČUK s t-GAGem a UZOL s *Infórem* posledními, kdo něco tak staromódního, jako nákladné rozesílání poštou, praktikují). Fajn ale je, když se časopis tváří, tedy nejen tváří; prostě když je udělán tak, jako časopis tištěný. A to je zrovna případ INFÓRu. Už jsem tu někdy napsal, že ho Vico ať vědomě či nevědomě „láme“ podobně jako někdejší „Bumerangy“. I když má k dispozici všechny barvy, tu žlutou na podtitky si odpustit nemůže. Teď už ale k **obsahu**:

Úvodné slovo predsedu / Novoročenky našich členov i nečlenov / Novomestský OSTEN 2007/ Co píše Kornel Földvári / Spomienka na Jána Schustera / Čo sme zaznamenali / Viktor Kubal by mal v marci 85 rokov / Vyhrabané z archívu / Súťaž v polskom Kožuchowe na tému NOVINY / Porota Zlatého súdka až 25. februára / V

ROZUZLENIACH predstavujeme našich členov podľa abecedy - Bachratého a Belicu / Propozície a termíny niektorých súťaží kres-leného humoru.

Taková je procházka obsahem. Rubriky jsou různě dlouhé i vydatné. Bereme v úvahu, že těch nadčasových je při zřídkaivé periodicitě magazínu přesila. Oproti běžnému GAGu obsahuje INFÓR více a „čitelnějších“ obrázků. Na stránku se vejde více slov i vět, formát pdf už je takový. Ale nevhodou je, že F. V. - vedle přispění kolegy Petera Sedláka - je odkázán v Prešově při závěrečném zpracování na jiné - nemůže či neumí si číslo vydatlovat a rozeslat sám jako v Praze edYtor. Zmínění z nich jsou v tiráži ti z rodiny: bratr i synek...

Na snímku vpravo: Jan Hrubý na vyhlášení cen na náměstí v Prešově - Zlatý soudek 2007

Úvodník už jste si v GAGu přečetli, na další ucelené materiály možná také dojde, ne na všechny, protože některé už z GAGu znáte. Fe-dor dostal od ČUKu volnou ruku v průkopnické fázi svého konání použít jakékoliv fotky i tex-ty z GAGona. Což občas citlivě činí a také to v INFÓRu přiznává. Např. v reportáži z bienále loňského *Novomestského Ostnu* na téma Motorismus. Jeho úvaha končí slovy: „Kedže kata-lóg z takého podujatia by mal mat o. i. dokumentačnú hodnotu a mal by obsahovat i údaje, ktoré si môžete pripomenúť i po čase, keď vyťahnete taký katalóg z archívu, zhodujem sa preto s Ivanom Hanouskom, že okrem dátumu podujatia by tam mali byť uvedení clenovia poroty súťaže, počet a zoznam zúčastnených (či vystavujúcich) autorov a aspon reprodukcie kresieb všetkých ocenených autorov. Už len dúfam, že som si týmito poznámkami neznep-riatelil organizátorov súťaže (verte mi, nerýpem do vás preto, že som nezískal cenu) a už vô-bec nie autorov. Ved oni sa satirou (čiže kritikou) sami zaoberajú...“

INFÓR též připomíná březnové 85. nedožité narozeniny legendárního **Viktora Kubala** (když jsem kdesi přirovnával polského *Lengrena* k našemu *Nepraktovi*, troufnu si teď o podobnou troufalost - pro Slováky je *Kubal* jakýmsi jejich *Bornem*)

O rubrice *Rozuzlenie* (profily autorů UZLU) už jsme informovali a *Belicu* už převzali do GAGu. Doufejme jen, že budeme mít příležitost v tomto přebírání pokračovat, tedy že se i dalších zaslužilých uzlasů v prešovském bulletinu dočkáme...A na závěr ještě fakta, totiž tiráž:

INFÓR. Spravodaj Združenia karikaturistov a priateľov humoru UZOL. Vychádza nepravidelne s pravidelným meškaním. Redakcia: Peter Sedlák a Fedor Vico. Zostavil a graficky upravil: Fedor Vico, počítačové spracovanie: Bohdan Vico. Niektoré materiály sú použité z e-GAGu, internetového spravodaja Českej únie karikaturistov s láskavým súhlasom edYtora. Svoje príspevky posielajte na adresu: skuzol@centrum.sk či na tieto kontakty: Peter Sedlák, Smetanova 12, 080 05 Prešov, e-mail: peter.sedlak@centrum.cz, mobil: 0905/285465; resp. Fedor Vico, Weberova 2, 080 01 Prešov, e-mail: vicof@kryha.sk, tel.: 051/7731474, mobil: 0904/225701.

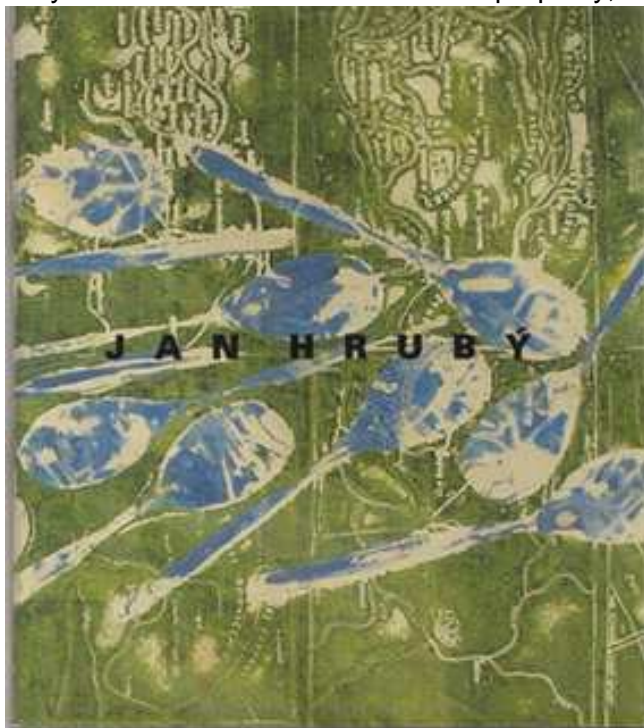
Snímek: F. Vico

(připravil: G-men)

Malý slovník katalogů / „JH“ jako Jan Hrubý v Roudnici 2008

Dlouholetý předseda Kontrolní a revizní komise **České unie karikaturistů** si (po ukočení záslužné mise pro své druhy) nachází více času i pro vlastní uměleckou tvorbu. Zeň z ní - z její grafické části, zplozené v posledních letech - se nyní odhodlal představit lidstvu na velké výstavě (53 prací) v renomované **Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem** /leden - březen 2008/. O její vernisáži jsme přinesli Malou recenzi v GAGu č. 08-0X, kde jsme se zmínili o příjemném překvapení recenzenta z katalogu, který k výstavě **Jana Hrubého** galerie (s podporou ministerstva kultury ČR) připravila.

Katalog určitě upoutá už svou nevšedně všední obálkou - je „zabalen“ do umělcova díla *Cesta po bufetech* (detail) z r. 2007. Je hezké, že se autor na sklonku své životní pouti odhodlal k bilancování svého života se všemi jeho podstatnými, byť na prvý pohled tak civilistními prvky. Ve svazku je krom tohoto díla (celek) reprodukováno dalších šestnáct prací - převážně tisků a linorytů a také dvě kresby. Zatímco běžný návštěvník spíše ocení výsledný dojem, resp. jistý vtíp v nápadech, výtvarník se bude více zajímat o to, jakými prostředky ba technikami k prezentovaným pracem autor dospěl. Hrubý byl vždy i ve své cartoonistické tvorbě lodivodem pokusnictví, jehož díla padala v mezinárodním měřítku na úrodnější půdu v „obyčejných“ uměleckých přehlídkách než v „echt“ vtipálovském soutěžení. Jeho humor byl vždy o něco méně třeskatý než porota žádala a o něco více výtvarný, než je v žánru zvykem. Hrubého nedávné experimenty s fotografickými postupy, které v mezinárodních cartoonistických soutěžích na českém území propadly, autor naštěstí opustil. Právě včas, abychom

mohli opět popatřit na proslulou tenkou Hrubého linku. Odkazy na ni jsou i v roudnickém katalogu k nalezení (některá díla, která v katalogu zastupují *Zmrzlina* či *Nam-Nam*, dají vzpomenout na slavnou éru „*Veletuctu*“ ilustrátorů „*Téčka*“ v ještě plné sestavě, včetně Holého a hlavně Nepraše) avšak přednost dostaly robustní a sytější, byť co do odstínů tlumenější, barevné linoryty jako *Boťa* anebo série *Křesláků*. Z katalogu čtenářům GAGu vybíráme dílo *Piják*, jakožto pro autora typické. Je navíc nejbližší tomu, k čemu se posledních pár desetiletí dopracoval výtvarný humor v podobě cartoons a zároveň zastupuje i současný humor v „opravdovém“ výtvarném umění - v jeho tzv. postmoderní rozhárané éře.

V sešitě o 36 stranách (+ obálka) nechybí ani faktografie o autorovi: studia, samostatné i kolektivní výstavy (výběr), ilustrace, kreslený humor ve společných

albech a bibliografie. Škoda, že autor neuvádí v přehledu ilustrací útlý svazek *Edy Světlíka „Umění nebo život?“* v němž měl 30 obrázků a jenž je vlastně jeho nejzajímavější cartoonistickou sbírkou. Chybí též dva podstatné údaje: ve společných albech *„Encyklopedie českého výtvarného humoru“ (2005)* a v oceněních I. cena v *Emilovi Stadiónu* (1987) - přestože právě k této soutěži tvořil několik let působivé grafiky-diplomy.

Svazek začíná neotřele *„Šesti otázkami Miroslavy Hlaváčkové pro Jana Hrubého“* (a nemenším počtem výtvarnických odpovědí), které zveřejníme v příštím e-GAGu. Vlastní úvodní text (zřejmě od téže autorky) je exkurzem do života a díla umělce. Začíná: „*JH je již několik desítek let znám svým kresleným humorem čtenářům mnoha časopisů, které vycházely v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století (...) Kromě Dikobrazu neměl žádný z nich přímou humoristickou náplň a Hrubého inteligentní vtipné kresby se objevovaly nezávisle na různě zaměřených člancích. V tomto žánru, kde neměl žádný podíl text a všechno záviselo na nápadu, se svým způsobem odlišoval od výtvarníků, pro které byla a je vtipná provokace názorným sdělením. Povzbudil jej, stejně jako Jiřího Jiráka, Karla Nepraše, Jana Steklíka, Jaroslava Weigla a Vlastimila Záborského, příklad Saula Steinberga, který sděloval zajiskření nejkratším spojením.*“

Dále se autorka věnuje způsobu a výkladu Hrubého tvorby, aby pak skočila do umělcova života: „*JH se v roce 1990 přestěhoval do Újezda pod Troskami, kde se kromě jiných povinností, které přijal /se svou manželkou Agnesou vychovává osvojené děti a pracuje jako jáhen/ věnuje výtvarné tvorbě zaměřené v poslední době jiným směrem. Přitom zcela neopustil své zaujetí tíhnoucí k lehké grotesce, ale převádí je do jiné roviny (...) shromáždí staré,*

dnes již nepotřebné, kovové matrice a štočky (...) vytváří z nich soutisky (...) Tímto přechodem se jeho tvorba dostala (...) do meziprostoru, na němž se podílí výtvarný experiment i smysl pro hravost. Takovým způsobem vznikl rozměrný tisk „Cesta po bufetech“, na jehož spodním podlaží je zobrazen plán městské zástavby s parky a v „horní“ vrstvě jsou vytlačeny lžičky (...) jaké byly v bufetech zákazníků k dispozici.“

Dvoustránkový text probírá jednotlivé kusy (a jejich seskupení) aby v závěru konstatoval: „Hrubý přitom stále stojí na stejném výchozím místě, podobně jako v groteskní satíře zkoumá možnosti, které dávají věci, vytvořené člověkem, ale vyznění je odlišné (...) Soutisky se mění v několikavrstevná bludiště, kdy jedno (...) překrývá druhé, v ostrovy matoucích cest, varianty možností, z nichž je i není východisko (...) Hrubého dílo má vnitřní logiku, zrcadlí se v něm jeho otevřenost světu i uzavřenost, v níž hovoří sám se sebou.“ Tolik PhDr. Hlaváčková v katalogu z Roudnice n. L. o našem kolegovi Janu Hrubém z Újezda pod Troskami. A tolik i toto encyklopedické heslo do slovníku katalogů, který nemusí pořad do nekonečna rozebírat katalogy výstav vtípů z mezinárodních soutěží. Recenzovaný výtisk jsme obdrželi od galeristek na pokyn umělce zdarma a tak nemůžeme posloužit jeho prodejní cenou. Ta archivní je však slušná.

Obrázky: Jan Hrubý (z katalogu)

(I. H.)

Malá recenze na ... / ...vernisaž výstavy **Generace „0“** v Praze

Čtenáři e-GAGU, díky stále rubrice kolegy **Vhrstho** vysoce nadprůměrně orientovaní v žánru comics, jsou jistě nažhaveni udělat si souhrnnou představu o dnešní české scéně. Nejlepší příležitostí k tomu je (na naše poměry rozsáhlá) a vzhledem k (často *samouckému*) žánru nečekaně v akademickém prostředí prezentovaná výstava „Generace Nula“.

Na pražském náměstí Jana Palacha na VŠ UmPrum (neplést s UMRUM-ovým Muzeem) hned za vstupními veřejemi, ještě pod schody k recepci vlevo, je školní galérie. Od pondělí do soboty, od 10 do 18 hodin, až do 28. března si tam můžete udělat vlastní názor na stav žánru, zde uváděném poněkud překvapivě jako *vzkříšení po krizi české komiksové tvorby v 90. letech* (?). Vážným zájemcům se nabízí ve středu 19.

března v 16,30 hodin komentovaná prohlídka za účasti komiksového publicisty **Tomáše Prokúpka**, jinak kurátora výstavy. Plus dvou z vystavujících kreslířů: *Jirího Gruse a Branka Jelínka*. Lze oprávněně očekávat, že se k projektu vyjádří v GAGu podrobněji náš stálý zpravodaj, sám též vystavující. Na okraj: plzeňský kolega patří bezpochyby po stránce technického zpracování - a co je hlavní - po stránce vtípného libreta - na samé čelo „*nulogeneračních*“ autorů. Komiksová přehlídka v této ze široka pojaté sestavě autorů vyhlíží jako kytice

lučních květů, mezi nimiž tu a tam roste plevel anebo tu a tam kdosi naschvál zasadil pěstěnou růži. Více či méně vážně pojaté skororealisticky - tedy ilustračně - zpracované příběhy (i na jiné než kreslířovo libreto) se odrážejí od stripů, pokoušejících se o osobitý styl i vtip. Stručně: vlastní návštěva výstavy proto není ničím nahraditelná.

V této rubrice se zásadně věnujeme recenzím událostí, nikoliv uměleckých prací. To nám pro

tentokrát více než jen vyhovuje, neb k dílům umělců se během vernisáže nedalo bez násilí přiblížit. Na jedné straně to způsobil potěšitelný zájem publika, které zaplnilo sál, na druhé straně však i kapela, která vyluzovala své zvuky (nebylo sloveso vyluzovat odvozeno od adjektiva luzný?) u jedné stěny, zneumožňovala svým umístěním přístup k části panelů. Výstava, která je jistě promyšleně koncipována a solidně klasicky instalována včetně drobných třídímenzionálních artefaktů, nebyla prostě o vernisáži alespoň prvou hodinku ve stavu k prohlížení. Neodpuštělný byl časový skluz zahájení o více než 20 minut. Recenzent, jenž si hodlal v klidu prohlédnout práce před zahájením, jak bývá dobrým zvykem (a přišel proto už před třičtvrtě na pět) musel čekat půl hodiny v narvaném minifoyer školy spolu se stovkou dalších zarýmených nešťastníků. Potvrdilo se pak jeho podezření, že to vše je kvůli štábu RZ ČT, jenž si osobuje právo okrádat své poplatníky o drahocenný podvečerní volný čas na kulturu. Lze sice chápat velký zájem pořadatele, aby se věc dostala na obrazovku (a vskutku se na ní objevila hned následující večer v regionálním zpravodajství na ČT1) - ale jistě šlo té káče vysvětlit, že holt měla se štábem dorazit dřív.

Jen krátký úvodní projev **Tomáše Prokúpa** (na dolním snímku) byl proto vysvobozením. Při prodírání davem člověk narazil na nabídkové stolky s publikacemi, chyběly však informace o autorech, jejich seznam, prostě cokoliv písemného, co by novináři ulehčilo práci. Nemluvě o katalogu, jenž je snad u tak významné prezentace podmínkou? Do chvíle, kdy jsem opouštěl sál, nebyli ani představeni přítomní (snad) autoři. V publiku, jak je možno rozeznat i na fotkách, kupodivu nepřevažovali nijak výrazně mladí „-30“ nad těmi sešlejšími „50+“.

Takže: člověk, chtějící si udělat lepší představu o nové komiksově generaci, upřesnil si při vernisáži hlavně to, co ví o těch předchozích = poněkud undergroundově anarchistický duch ani současné „nulce“ rozhodně nechybí.

(I.H.) Snímky: **Jan Koutek**

GAG pro pamětníky / Zprávy ČUK 04-13-14 (z 30. 1. a 2. 2. 2004)

Úvodní slovo čísla 13 patřilo počítání ex-šéfredaktorů humoristických časopisů - počínaje rokem 1989 - do r. 2004. Česko je země, kde se vyskytuje málem více ex-šéfredaktorů humoristických časopisů než karikaturistů. A kde přitom s bídou živoří obvykle jen jediný „většinový“ časopis! (plus dva „menšinové“). V tu dobu to byly T-B, Sorry a Dikobraz II...V seznamu bylo uvedeno 15 šéfredaktorů, asi 30 titulů a čtenáři byli vyzváni k doplňování jmen a dat.

V obou vzpomínaných číslech Zpráv bylo přetištěno tehdy osm let staré, ale obsáhlé, několikastránkové mapování humoristických časopisů v **Reflexu** č. 45 z roku 1995 od **Pavla Kováře**. Vybíráme z toho část věnovanou tehdejšímu **Sorry**, jak ji přinesly **Zprávy ČUKu č 14. SORRY**

„Původně nás napadl titul *Prdel*, ale vydavateli *Fidelisovi Schlée* se nelíbil. Takže *Marek Douša* vymyslel *Sorry*, podle francouzského listu *Le pardon*. Vydavatel prohlásil, že si může-

me dělat co chceme, jenom nesmíme napsat o jeho psu Karlovi, že je ošklivý. Pouze jednou nám zasáhl do práce, když chtěl, abychom dali kyselou prdel Kudláčkovi. My to ve stejnojmenné rubrice udělali. Ale s dovětkem: chtěl to Schlée,“ vypráví Milan Podobský (29) alias Fefík. Spolu s ním jsou v týmu nefunkčních šéfredaktorů, jak stojí v tiráži, Marek Douša, Jiří Gambrinus Havlíček, Michal Hrdý, Švarckopf (Lubor Černohlávek) a Vilas (Vilém Svoboda). Základ týmu vznikl na fakultě žurnalistiky UK, v revolučním roku 1989 tam vydával první stránky Famyzdatu. Jeho několik čísel se fečíkovci později pokoušeli vydat samostatně nebo jako přílohu v Annonci, posléze jej celý rok měsíc co měsíc otiskovali v Reflexu: „Famyzdat vycházel z tradic někdejší bulvární žurnalistiky, používal bombastické titulky. Když jsme sami vydali a taky si prodávali první číslo, řvali jsme v metru: ‚Havel bude viset!‘ Vstupovali jsme do zakázaných komnat. Havel byl modla. Tak šup s ním z pejdestalu dolů,“ pokračuje Fefík. Není se co divit, že se rozešli s Annoncí, Reflexem, nedohodli se na spolupráci s Mladým světem, přestali účinkovat v Divadle Jiřího Grossmana. V humoru neznají tabu. Například Marek Douša namaloval vtíp, ve kterém mladík říká matce své nastávající: „Dovolte, abych vás požádal o kundu vaší dcery.“ Když tohle Fefíkovi připomenu, zajásá: „To je přesně ono, takhle vzniklo Sorry! Douša měsíc šťoural do Kobry, šéfa tehdy nového a dnes dávno zaniklého časopisu Škrť, aby mu otiskl tenhle fór, ale nešlo to. Michala Hrdého vyhodili pro změnu z Mladé fronty s vtípem, kde se říkalo: ‚Mareček vám pero nepodá, drží hladovku.‘ Tak jsme se udělali sami pro sebe, potřebovali jsme tvůrčí svobodu a tu nám vydavatel Schlée dává.“ Původně mělo být Sorry součástí Večerníku Praha, ale právníci listu, který čte převážně střední a starší generace, se toho báli. Takže vznikl samostatný měsíčník, poprvé vyšel v březnu 1992, nejvyšší náklad měl dvacet sedm tisíc, dneska se ustálil na dvaceti tisících a není prý vůbec výdělečný. Nejvíce práce s ním má Fefík, je nejzodpovědnější a nemá ani jiný džob. Do čísla (16 stran, cena 7,- Kč) z přibližně padesáti vtípů vybere pětadvacet. Poslední dobou se zdá, že šéfredaktoři jsou trochu unaveni...

HLASY k SORRY:

JAN VYČÍTAL: „Do Sorry bych kreslit nemohl. Moc bych se musel přemáhat. Obrázek, jak jdou esáci Lidicemi a tam jsou cedule Zimmer frei... To tedy ne. Nebo uřezané hlavy, ruce, nohy. Tohle kreslit, měl bych strach, že se rouhám. Že by mi auto ujelo nohu a já bych si akorát řekl: A máš to... Kluci ze Sorry jsou o generaci mladší, chtějí zaujmout černým humorem, chtějí provokovat. Mám pocit, že se jim to nedaří, jak by chtěli.“

VÍT ŠPAŇHEL: „Je dobré, že se v Sorry sdružují a profilují kreslíři různých typů. Na druhou stranu musím říct, že nemám rád vtípy proti lidskosti, a těch je tam nemálo.“

Josef DŘÍŽHAL: „Kdybych byl o čtvrt století mladší, budu nad Sorry řvat nadšením. Takhle mi ale připadá surové a morbidní. Je určeno specifické skupině lidí, přesto mu v kategorii humoristických časopisů dávám momentálně primát.“ (1995)

Citát na tento týden

Znali jsme Steinberga z jednotlivých kreseb. Publikace SNKL (...) dává teď možnost prohlédnout si 180 kreseb (...) Je to prohlídka neobyčejně veselá (...) A je to prohlídka (...) smutná: z žalu nad popisností, stereotypností a faktickou bezobsažností naší humoristické a satirické kresby, ze stále opakované bezmoci šlehnout kultivovanou formou, usmát se vkusným vtípem. Kéž by Steinberg našim kreslířům pomohl neobkreslovat marně jiné vzory, ale tvořit skutečně svébytné umění.

Milan Schulz (Literární noviny, 1959)

KdyCoKde.../ Slíva v rádiu o Effelovi

Na stanici Praha **Českého rozhlasu** (ČRo2) vysílali počátkem února vzpomínku k nedožitým 100. **Jeana Effela**, legendárního francouzského karikaturisty, u nás známého především z celovečerního filmu „Stvoření světa“ a ze stejnojmenných publikací z 50. let. O pár slov k Effelovi požádali také **Jiřího Slívu**. (G)

Z pošty / Sadurski (Polsko), Kuchtová (HB)

Od 26. února se změnila tvář satirického portálu www.Sadurski.com. Na hlavní stránce jsou novinky v těchto kategoriích: 1. Humor, satyra, satyrycy (informace o satyrykách, kabaretkách, komediích, knížkách, a také: humor, satyra i ciekawostki dla rozweselenia internautów). 2. **Rysunek satyryczny (informacje, wystawy, konkursy, etc)**, 3. Partia Dobrego Humoru ciekawostki na temat najzabawniejszej partii na świecie), 4. Szczepan Sadurski (ciekawostki, wywiady...). Hlavní menu portálu se objevuje na modrém pásku nahoře pod reklamami, napravo jsou „links“ na vtipy, obrázky i jiné veselé materiály shromážděných na portálu. Upozorňuji, že na www.humor.sadurski.com jsou i vtipy v českém jazyce a také jokes (anekdoty v angličtině).

Pozdrowienia - **Szczepan Sadurski**, Polsko

Jak kreslit fóry (i ekofóry)

Dobrý den, instrukce (nejen) pro děti ohledně kreslení vtipů jsme přepsali a dali do aktualit na www.ekofor.cz - s odkazem na ČUK (nahore v nadpisu a po rozkliknutí textu ještě dole i s prolinkem). Až se naskytne další příležitost, budeme dále poukazovat na naše propojení s Vámi.

Petra Kuchtová, Hnutí Brontosaurus

Ze Slovenska / Karikaturisti v Národním muzeu!

Ještě, že máme **Tormu!** Tolik abonentů i korespondentů máme na Slovensku, ale jediný **Laco** má ten rozum, že (sice pozdě, ale přece) oznámí tu událost do světa. **Kanala, Kotrha, Pernecký, Taussig, Vico** vystavují v Bratislavě! (Ale pozvánku nepošlou). Ani všudypřítomný **Zavacký** to neví! Nu což, hlavně tedy, že teď už víme, že od půlky letošního února vystavují ve Slovenském národním muzeu:

Peter Homola, Walter Ihring, František Jablonovský, Jozef Gertli (čti: DANGLÁR); Peter Homola, Kazo Kanala, Eubomír Kotrha, František Kudláč, Alan Lesyk, Oľga Pazerini, Bobo Pernecký, Dušan Polakovič, Oliver Solga, Ernest Svrček, Pavel Taussig, Ladislav Torma, Marián Vanek, Fedor Vico, Dana Zacharová, Viliam Živický a další (celkem 27 autorů).

Na Vojanském nábřeží 2 v Bratislavě zahájili výstavní megaprojekt „**Jako sme žili?**“ aneb Slovensko v 20. století. Výstava se zabývá historií ve všech možných aspektech a její součástí jsou i televize a rozhlas, a také kinoprojekce... Je tu i bohatý program pro děti a školy /pracovní listy - i distribuce comicsu/. Mezi doprovodnými akcemi je i výstava karikatur, mezi scénáristy a výběřčími exponátů je uveden **Kazo Kanala**. Výstavu, která je uspořádána k 15. výročí založení samostatného Slovenska, je možné navštívit denně od 9 do 17 hodin až do

října t. r. Jak ukazují snímky, prostředí, ve kterém se výtvarný humor objevuje, je důstojné.

Obr.: Nahoře expozice **L. Tormy**, dole panely **F. Vica**)

**ČUK informuje /
Porada; Uzávěrka;
Web...**

**Porada
předsednictva...**

...je tady! Tentokrát se nebudeme toulat po pražské periférii, ale zůstaneme v centru na „jedničce“. Ve středu odpoledne 12. 3. se sejdem v pohostinství „**U Kobrů**“.

**Uzávěrka členské
soutěže!**

V *Kalendáriu*, kterým končí tento GAG, naleznete varovné **číslo 10**...! Tedy desátý den měsíce března, který je konečným termínem pro zaslání vtipů do soutěže a pro festivalovou výstavu ČUKu s názvem „**Věda - Výzkum - Univerzita**“ v **Olomouci**.

Připomínáme, že se předpokládá honorované zveřejňování vystavených vtipů v tamních novinách. Propozice soutěže o slušné ceny najdete v GAGu č. 7 a pro ty línější z vás opakujeme alespoň **adresu** pro zaslání: **Josef Kučera, Černá 2, 110 00 Praha 1.** (Kresba: **Vladimír Renčín, 1998**)

Do Písku jen skok z našeho webu...

Vítězné práce, čtyřicítka finalistů, fotky z vyhlášení vítězů, slovo tajemníka jury z katalogu a nabídka dalších rubrik k **Bienále cartoons Písek 2007**. Najdete je na stránkách pořadatele, věnovaných loňskému ročníku mezinárodní soutěže. Jsou ke spatření prostým prokliknutím na podtržené datum **2007** ve sloupcu ocenění - Písek na úvodní stránce české verze ČUK.

Tedy na adrese: <http://cuk.dreamworx.cz/cz/>. Snad se na našem portálu co nejdřív napojíme i na stránky věnované vítězným fórům Humorestu 2006 a Fór pro FORu 2007. (g)

KdoCoKdyKdeJak(a)Proč...

ČUK v Bedrníku

1. číslo 6. ročníku časopisu pro ekogramotnost Bedrník zaujme obálkou **Vlasty Zábranského**, někdejšího autora výtvarného humoru. Ten ho nepřešel ani na stará kolena, když dílo z benefiční aukce ve prospěch ochrany přírody označil jako „z cyklu Recyklovaná členka Greenpeace“. Na str. 3 je už tradičně obrázek podepsaný „**Připraveno s Českou unií karikaturistů**“ - jde o dílo **Seyrana Caferliho** z Azerbajdžánu, které znáte z e-GAGu - vítězný cartoon z turecké soutěže „*Nature and Men*“ (vpravo). V čísle, které si za hlavní téma zvolilo „Umění“, je zařazena anketa, v níž odpovídají osobnosti na několik otázek.

Na jednu z nich - „*Oslovilo vás nějaké umělecké dílo v tom smyslu, že posunulo váš náhled na přírodu nebo životní prostředí?*“ - odpovídá **Ivan Hanousek** - publicista, místopředseda **České unie karikaturistů**: „*V poslední době se protrhl vak mezinárodních festivalů a soutěží výtvarného humoru a sypou se z něho propozice na témata spjatá se životním prostředím. Humorističtí kreslíři po celém světě denně kreslí čoudící komíny a výfuky a potýkají se s káčením pralesů, s táním ledovců, hubením velryb, medvědů či vlků - a především s nedostatkem vody. Člověk by musel být slepý, aby u níkl té varovné záplavě neveselých obrázků, kde největší plochu zabírá suchá, rozpukaná půda.*“ /R/

Nákupy do archívu

Barták...

Na poslednú chvíľu sa podařilo pro GAG zajiřit únorové číslo měsíčníku NP - Nový prostor s obálkou **Miroslava Bartáka** (viz!). Za čtyřicet korun se prodává po Praze, třeba v podchodech u vstupů do metra, z toho jde dvacet korun přímo bezdomovci. Ten „náš“ nás upozornil, že máme vlastně s *Bartákem* velkou kliku, neb od zítřka už bude prodávat číslo březnové.

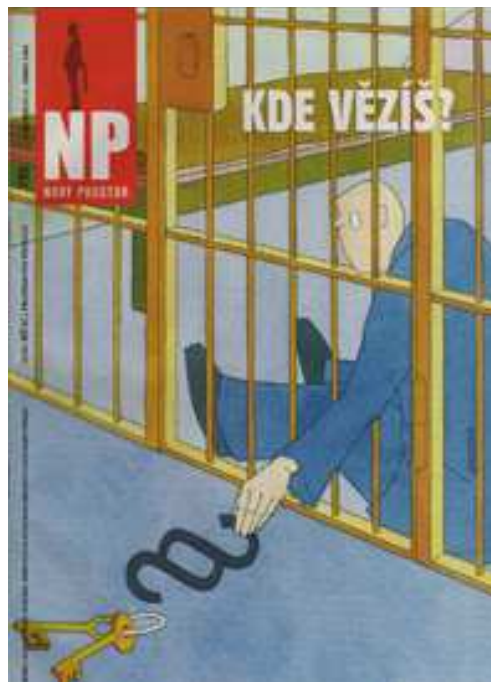
...a Renčín

V *Levných knihách* se ed Ytorovi podařilo rozšířit sbírku o album **Vladimír Renčín: „Dobry občan ještě žije“** aneb „kapitalismus nanečisto“ za kulatnou cenu Kč 49,-. Svazek patří do starší řady na pohled poněkud „samizdatových“ sbírek vydávaných agenturou *Filip Trend* © a má 200 stránek s vtipy z deníku. Vyšla už v r. 1998, vypadá však jako právě narozená, byť k ní byly kleště porodníka-knihořezávače na posledních stránkách poněkud nešetrné. /G-m/

Ze světa / Rusko, Švýcarsko, Německo

Sviatok karikatúry v Moskve

Srdcia ruských priaznivcov portrétovej karikatúry, ktorí sa ziřli vo výstavných priestoroch **Ruskej akadémie umenia v Moskve** na prahu predvianočnej "staličnej" atmosféry sa po troch rokoch opäť radovali. Spolu s nimi iste i vedenia tejto "najvyššej ruskej vedeckej kultúrnej ustanovizne" a rovnako famózneho výtvarníka **Vladimíra Močalova**, popredného "zvázového" a ruského karikaturistu - hlavného protagonistu večera, slávnostne prijatého za nového člena Ruskej akadémie umenia. Toto prestížne umelecké ocenenie jeho celoživotného umeleckého diela vo výtvarnom žánre karikatúra, nie vždy umelecky doceneného, je veľkou poctou ruskej školy karikatúry. Na vernisáži výstavy nazvanej **Osobnosti minulosti a súčasnosti** sa ziřlo veľmi veľa jeho priateľov a bývalých kolegov z dobre známeho "starého" *Krokodíla* - ak spomenieme mená ako *Sergej Bogačov*, *Anatolij Jelisejev*, *Viktor Skrylov*, *Aleksander Umjarov*, *Michail Uřac*, *Vladimír Uborevič-Borovskij*, či *Sergej Tjunin* (aj u nás dobre známy). Prítomných hostí svojou účasťou poteřil Matuzalém a "bařko" pooktóbrovej ruskej karikatúry - už 107 ročný *Boris Jefimov* (1900). Nový člen RAU sa prezentoval veľkolepo a na výstave predstavil viac ako 150 svojich prác - veľkorozmerovú grafickú sériu (A3-A2) originálnych a priam virtuózných portrétov, pripomínajúcu priam kovoryteckú grafiku známych osobností minulosti a súčasnosti - ak spomenieme aspoň politikov (*Trockij*, *Stalin*, *Beria*, *Brežnev*, *Churchil*, *Jelcin*, *Putin*), výtvarníkov (*Dalí*, *Picasso*), hercov (*Lorenová*, ***Chaplin - viz obr.!*** - *Nikulin*, *Belmondo*, *Plisecká*) a spevákov (*Pugačová*, *Beatles*, *Rolling Stones*), športovcov (*Ronaldo*, *Arnold*) námetovo a v štýle satirických portrétov a karikatúr a tiež známych knižných ilustrácií. Neopakovateľná prehliadka výtvarnej krásy úsmevných a satirických tvári v podaní výtvarníka Močalova (ročník 1948) - vystavené práce sú dnes už dávno v súkromných zbierkach (cennú podobizeň známeho Viktora Tichonova v jeho podaní mám aj ja vo svojej zbierke) - je pre jej návštevníka veľkolepým zážitkom, na ktorý sa len tak ľahko nezabúda... Výstava na ul. Prečislenke bola k zřhľadnutiu aj v januári 2008. (Peter Závacký)

Výstava v Berlíne řelila hrozbám

Výstava dánských koláží karikujících extrémismus včetně náboženského v německé metropoli byla uzavřena kvůli hrozbám zavlilých **islamistů**. Oznámilo to koncem února umělecké sdružení Tiergarten, které výstavu uspořádal. Záminkou byla fotomontáž černého kamene **Kaaby** uprostřed meřity v Mekce, který podle Koránu přinesl archanděl Gabriel. Označen byl popiskem „pitomý šutr“. /R/

Maškary v Bazileji i jinde

Ve švýcarské **Bazileji**, kde sídlí slavné **K+C Muzeum** se také konají karnevaly. A jsou tudíž mírně spojené se světem bvytvárného humoru. Na snímku od naší kolegyně **Jitky Holečkové** pochoduje jedna z četných delegací - složená ze samých kocourů Garfieldů. Na snímku vpravo je zase jakási latinskoamerická cartoonistka, pro kterou jsme dosud v GAGu v rubrice

„Kdo je kdo“ nenašli místo. Proti uplakanému masopustnímu Švýcarsko to, jak vidno, mají karikaturisté v Jižní Americe o festivalech s maskováním poněkud lehčí... ©

Glosa / Jak se dělá GAG

Dovolte mi dnes pár slov z redakční kuchyně: Když se na pravidelné páteční poradě sejde redakční kolektiv, každý z nás má právo (bohužel i povinnost!) navrhnout něco do příštího čísla. Redaktor zodpovědný za stálou rubriku „Kdo je kdo“ na začátku tohoto ročníku přišel s myšlenkou věnovat ji, alespoň zpočátku, prvním (a také druhým, třetím) dámám současného světa cartoons. Návrh byl jednomyslně přijat a tak i bylo. Jenže strom života je zelenější než celá Zubová a tak se úmysl střetává s většími problémy než s nějakou špatně adresovanou esemeskou. Někdy GAG přetéká a rubriku je třeba vypustit. Jindy zase příslušný tredkator má spoustu jiné aktuální práce než aby se věnoval pár dní shromažďování informací o vybrané kvalitní, leč málo o sobě po netu informující kandidátce. Uvedme si příklad. Ve „výročním“ katalogu Satyrykonu je pěkný přehled všech vítězů za dvacetiletí 1977 - 1997. A víte kolik je mezi nimi žen? Jediná!

A tak se začíná pátrat, kde co o ní kdo napsal. Týden po týdnu, sice ne pořád, zato však marně. Máme její vítězný legnický vtip, k tomu pár dalších, ba i její portrét - ale z toho seriózní profil autorky neuvaříš... A tak se vydáváme dál, do encyklopedií - jenže nejúspěšnější žena ze všech, které kdy obeslaly Satyrykon, se v nich nenachází! Mezi 100+1 přátelov Ka-za Kanaly nepatří. V „Pětadvadsaťce“ Kornela Földváriho ji ne- najdete... Nezbude než autorce zamejlovat. No jo, ale kam? S jejím představením v GAGu mějte tedy trpělivost; víme o ní. Jen „Co je kdo“ - to zatím ještě nevíme... Ale když už jsme otevřeli zmíněné slovenské publikace, převzali jsme z jedné z nich pro tentokrát „aspoň“ jinou Slovenku... (G-men)

Kdo je kdo / Dana Zacharová (Slovensko)

Slovenská cartoonistka je ročník 1947. Patří jí jeden z mála párů ženských ruček, které si v konkurenci drsných gladiátorů satiry vydobily právo na existenci v koneckonců ne zrovna něžném žánru karikatury. - Tak uvádí portrét **Dany Zacharové** (21. 6. 1947) Kornel Földvári ve své knize „Pětadvadsať“. Kornel je nejen znalec slovenské karikatury, ale

také umělec slova. Podobně hezky o autorech umí v ČR napsat snad jen Kobra...Foldvári však má tu přednost, že mu nemohou ujet „i“ nebo „y“. Ve slovenštině to buď nejde, anebo to nepoznáme. Dál tedy pro jistotu pokračujeme ve slovenštině (s rizikem českých překlápů):

Kultivované rodinné prostredie jej umožnilo uvedomiť si včas výtvarný talent. Na vysokej škole vyštudovala maľbu a grafiku a poznáme ju ako ilustrátorku poldruha desiatky kníh pre deti aj pre dospelých. Po celý čas však ticho, no s obdivuhodnou vytrvalosťou, pestuje kreslený humor.

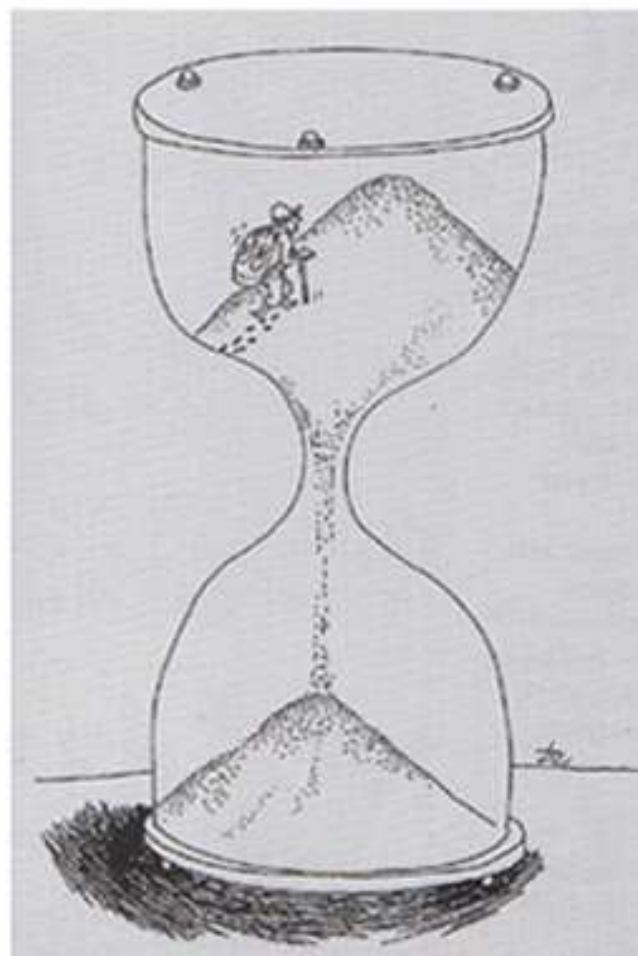
Ak sa umenie vôbec dá deliť na mužské či ženské, Dana Zacharová ku karikatúre pristupuje v najvlastnejšom zmysle žensky - jemne a neagresívne. Jej dielo sa vyznačuje priam programovou nenápadnosťou. Do karikatúry vstúpila kresbami, ktoré ani čo by nevyrastali z profesionálnej výtvarnej prípravy, ale z intímnych spomienok na detskú kresbu. Jej postavičky akoby pôvodne načrtla nezbedná detská ruka uhlom či kriedou kamsi na plot. (Dodajme, že detská ruka z autorkej mladosti - dnešný dorast by to nepochybne riešil bez veľkého okolkovania sprejom.) Aj preto jej linka zámerne nemá dravý švih, nie je vedená jediným expresívnym ťahom; kresba sa rodí z drobných, naoko nečistých čiariočiek, z ktorých sa skládajú na prvý pohľad bezbranní a ťarbaví človečkovia, neschopní veľkých gest a bombastického zveličovania. Zacharová je ešte i pri spoločensky vypätých témach totálne nekonfrontačná; skôr nepozorovane v kútiku hlba, mlčky hľadá poetickéjšie stránky toho, čo ju zaujalo. Za erbový symbol tvorby by si pokojne mohla zvoliť snový obrázok turistu, srdnato vystupujúceho na pieskový kopec v presýpacích hodinách. Nepestuje čosi, čo nazývame veľké témy, sústreďuje sa na drobné momentky a maličkosti okolo nás a zaznamenáva si okamžité nápady, akési kreslené verzie nesmelo, polohlasom vyslovených aforizmov.

Svet Dany Zacharovej sa zdanlivo skladá z nevelkých kamienkov, ktoré však pro pozornejšom pohľade neraz zaiskria žiarivými plóškami vtipu, poézie i poznania.

Kornel Földvári

(„25“, kniha no slovenskej karikatúre - vydal K. L. Bagala, L.C.A Publisher Group)

Kresby: Dana Zacharová (Slovensko)

Děni kolem **Péřáka** nabralo nečekaný vývoj. Projekt neohroženého českého superhrdiny, na který zdejší komiksovní fanoušci marně čekají už řadu let, obdržel další tvrdý direkt, když si autorská práva na užívání jména Péřák zajistil Petr Stančík alias Odillo Stradický ze Strdic. Napsal filmový scénář, který by měl být realizován v zahraniční koprodukcii, a nakladatelství Druhé město prý již zadalo do tisku knihu s jeho beletrizovanou podobou (vyjde v dubnu).

Tradičnímu městskému mýtu se věnoval mimo jiné Jiří Trnka, který už v roce 1946 podle scénáře Jiřího Brdečky natočil třináctiminutový film **Péřák a SS**. Propagandistický komiks **Péřákovy další osudy** vycházel v roce 1948 v Haló novinách. Komiksy **Péřák – Toho dne byla mlha** (1988 samizdat) a **Péřák kontra Globeman** (1999) napsal i nakreslil Ondřej Neff. Fenoménu tohoto městského mýtu se mimo jiné dotkla i známá kniha Petra Janečka **Černá sanitka – druhá žeň** věnující se novodobým pověstem a fámám. Dosud posledním a nejvážnějším pokusem o oživení superhrdiny měl být právě komiksový Péřák pánů Mortena a Mongeho. Výtvarné stránky se ujal fenomenální Adlof Lachman, po něm převzal štafetu Jan

Bažant. Jestli tento nebo jakýkoliv jiný projekt o Péřákově spatří někdy světlo světa, však zůstává i nadále ve hvězdách.

Péřák (verze od Adolfa Lachmana) je právě teď k vidění v Praze na výstavě **Generace nula – nová vlna českého a slovenského komiksu** v Galerii VŠUP (pozdávka byla předminule). Výstava i vernisáž proběhly ke spojenosti organizátorů a dostává se jí i široké publicity (Česká televize, Český rozhlas, ČTK, MF Dnes aj.). Přidávám ještě jednu pozvánku: ve středu 19. března 2007 v 16:30 proběhne v Galerii VŠUP komentovaná prohlídka výstavy za účasti kurátora Tomáše Prokúpa i některých autorů.

V únoru vyšlo letošní dvojčíslo kulturní **revue Labyrint** tentokrát s číslem 21-22 a ani tentokrát v ní nechybí zajímavé komiksové dezerty. Svě vizuální projekty představují Toy_Box, Martin Fischer a Jakub Masker Matuška. V části věnované Vincentu van Goghovi pak najdete třístránkový komiks Vojtěcha Domlátila.

Dalším médiem příznivě nakloněným komiksové kultuře je Český rozhlas. V pořadu **Čajovna** na Vltavě otevřeli nepravidelný seriál malých komiksových okének, která mají toto médium představit širší kulturní veřejnosti. Tvůrcem pořadu je redaktor Radim Nejedlý, který si jako odborného poradce přizval Tomáše Prokúpa. První okénko bylo věnováno tvorbě Vladimíra 518.

Vhrsti

Za Jerzym Flisakem /1930-2008/

21. února 2008 zemřel jeden z nejvýznamnějších polských grafiků, jeden z nejslavnějších autorů plakátů, které vycházely především z Flisaka - cartoonisty a karikaturisty. Byl však také ilustrátor a scénograf.

Jerzy Flisak spoluzakládal **Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury**. Byl členem prvního výboru SPAK (1987-1990), pak místopředsedou SPAK (1990-1993) i znovu členem výboru (1993-1996). V r. 1999 se stal členem umělecké komise SPAK. V r. 2003 byl SPAKem oceněn Lavičkou slávy v *Aleji slávy polské karikatury* v Ustroniu Morskim. O mnoha jeho cenách z domácích mezinárodních soutěží karikatury nemá zatím nikdo v Polsku přesné informace, Flisak byl však několikanásobným laureátem „Zlaté a stříbrné Szpilky“.

Jerzy Flisak se narodil v r. 1930 a chodil na lyceum *Ogólnokształcącego im. J. Martí* ve Varšavě, kde studovali kupř. i politik *Jacek Kuroń* nebo oštěpař *Piotr Bielczyk*. Pak vystudoval architekturu na varšavské polytechnice (1953).

Od r. 1955 pro polskou *Ústřední půjčovnu filmů* stvořil několik desítek plakátů, mj. nádherné plakáty k americkým westernům jako třeba „V zemi Komančů“ (1965). Tento film jsme nemohli v ČSSR kvůli názvu spatřit a Flisakův plakát se neobjevil ani na slavné výstavě polských plakátů v Praze. Vytvořil mj. plakát na *Prázdniny v Římě* a na *Americkou noc*. Flisakovy plakáty ohromovaly pestrostí stylů a technik: od typografických, přes ty s historickými citacemi až po díla zcela malířská nebo fotografická... Ilustroval přes dvě stě (!) knih. Jeho alba kresleného humoru zatím nejsou sepsána. Podílel se na 15 animovaných filmech. V r. 1964 natočil sám film „*Ludwik do rondla*“.

Byl autorem populárních kreslených vtipů publikovaných v *Polityce*, *Swiatu* (přes půl tisíce vtipů s trpaslíky!), *Świerszczyku* (cyklus "Co robić nasz Bobik"), *Kultuře*, *Polsce*, *Prze-głądzie Kulturalnym*. Začal publikovat rázně: vyhrál soutěž vypsanou satirickým týdeníkem *Szpilki* (1950), kde brzy, už od 1953 roku, byl ve funkci grafického redaktora. V r. 1961 dostal cenu *Ministra Kultury i Sztuki* za satirickou tvorbu, v r. 1985 cenu předsedy rady ministrů. Mnohokrát ho ocenily *Szpilki* a *Muzeum Karykatury*. V r. 1962 dostal cenu newyorského *Art Directors Clubu* za plakát k filmu „*Nájemný vrah*“. Vystavoval doma i v cizině (Vídeň 1955, Kanada 1960, Bejrút 1961, Dánsko 1963, Itálie 1964, Švédsko 1965, Berlin 1966).

Přestože byl Flisak absolventem „techniky“, nebylo v něm nic z inženýra. Kresbu měl skvělou, vidění plastické, znamenitě uměl akvarel - prostě absolutní jednota stylu, myšlení, provedení, humoru... Jako jeden z nemála (vedle *Tomaszewského*, *Lipiňského*, *Stannyho*) stíral hranice mezi plakátem a výtvarným humorem, resp. politickou karikaturou. Více na: www.cinemaposter.com/FFlisak; www.polishposter.com

Plakáty a kresba: **Jerzy Flisak**

V textu byly použity informace od **Witolda Mysyrowicze** a **Szcepana Sadurského** z Polska. **Díky!**

Výsledky / Itálie

4. Intern. Prize of Humour and Custom Satire "Environment" - Itálie

1. cena: Toni Vedu - Itálie

2. cena: Rossela Barale - Itálie

3. cena: Constantin Ciosu - Rumunsko

Zvláštní ceny: Mihai **Danilescu** - Rumunsko; **Erico** Junqueira Ayres - Brazílie; Winfried **Besslich** - Německo + 7 Italů.

Aktuálně: Kolegové **Miloslav Král Český** a **Vladimír Kuba** byli oceněni uznáním - tzv. **Excellence Prize** na čínské **6. LM Intern. Cartoon Contest**. Účast ohromná: 2935 příspěvků od 962 výtvarníků ze 49 států. Hlavní cenu získal **Doddy Iswahyudi** z Indonézie za svou *super-rikšu*. Kdo nemá ty nervy počkat si na výsledky do příštího GAGu, najde je u kovářička na <http://www.syriacartoon.com/news/2008/news-020300801.html>. resp. přímo u kováře na <http://www.googlm.com/2007LM/03.html>.

Propozice / Británie, Korea, Kolumbie

Intern. Political Cartoon Competition 2008 Ken Sprague fund - Británie

The Ken Sprague Fund. Account No: 32699413, Britannia Building Society, 20 New Ealing Broadway Branch London W5 2XA

Téma: Climate change and other threats to the environment

(**Klimatické změny a jiné hrozby životnímu prostředí**)

s názvem **Earthworks 2008 /zemní práce? 2008/**

Jury: Bude složena z předních cartoonistů, známých osobností.

Formát: Práce mohou být v elektronickém formátu (v dobrém rozlišení), ale preferují se originály.

Vystavujícím autorům budou udělena čestná uznání (Cartoons short listed for a prize and subsequent exhibition will be notified by the organisers, and their authors will receive honorary diplomas).
Obrázky s textem se přijímají jen s překladem v angličtině.

Každá práce musí být podepsána autorem a musí být opatřena adresou a přesným kontaktem.

Ceny: I. cena: £500, II. cena: £300 a III. cena £200.

Deadline: 1. 6. 2008 / Výsledky: 1. 7. 2008

Výstava: při vyhlášení výsledků v Londýně, práce budou otištěny v Morning Star a jinde. Desítka prací bude umístěna na webu fundace.

Adresa: Originály: Ken Sprague Fund Cartoon Competition 2008, Dorset Road, Ealing, London W5 4HU, United Kingdom. **Elektronické práce:**

comp2008@kenspraguefund.org; Info: <http://www.kenspraguefund.org/competition.html>.

16. Daejeon International Cartoon Contest - Korea

Město Daejeon zve cartoonisty k účasti na 18. Daejeon International Cartoon Contest (DICACO).

Téma: Letos se soutěží v tématické sekci „Tradition / Future“ (tradice / budoucnost) a ve **Free** (volné) sekci.

Formát: do 297mm x 420mm.

Počet: neomezený. Každý obrázek musí být označen: title, name, age, address, e-mail, telephone number, and career on reverse.

Deadline: 30. 6. 2008

Adresa: Daejeon International Cartoon Institute, 450, Wolpyongdong, Daejeon City, 302-280, Seoul; Korea.

Ceny: Grand prize: \$3.000,-; Gold prize: \$1.000,-; Silver prize \$500,-; Bronze prize \$300,-; 300 vybraných prací bude oceněno.

Výstava: všech oceněných prací bude v Daejeon Hanbat Library Gallery v říjnu 2008.

Katalog: nebude. Práce se nevracejí. Mohou být použity pro propagační účely. Info: E-mail :

webmaster@dicaco.com; <http://www.dicaco.com/>

I. International Caricature and Cartoon Contest Bogotá - Kolumbie

Téma: Long live the children! (Pro delší život dětí!)

Kategorie: a) Profesionálové: Autoři kreslící pro média. **b) Amatéri:** Osoby, které nepublikují svá díla v masmédiích. /Kategorie c) - je vypsána pro děti 8 - 15 let - pouze z okresu Bogotá/.

Práce musí být opatřeny na rubu v pravém dolním rúžku výrazným písmenem kategorie (P – professional; A – Amateur; C – Children)

Formát: 25 x 35 cm.

Počet: Maximum 2 díla.

Ceny: Profesionálové: I. místo = US \$ 1.000,-; II. místo: US \$ 800.- **Amatéri:** I. místo: US \$ 500.- ; II. místo: US \$ 400.- (obě ceny v podobě uměleckého materiálu) - Jury může udělit ještě čestná uznání v každé kategorii.

Deadline: 21. 3. 2008 (rozhoduje datum poštovního razítka)

Oznámení vítězů: 7. 4. 2008. Vybraná díla budou oceněna v rámci XXI. ročníku *Feria Internacional del Libro de Bogotá* v dubnu 2008. Publikace: V katalogu s finalovými a vítěznými díly a tématickými eseji.

Adresa: Señores Escuela Nacional De Caricatura

Concurso De Humor Gráfico y Caricatura “Ciudad De Bogotá”; Carrera 20B N° 74-40

Bogotá, Colombia – Suramérica

Práce musí být vzadu označena „author's pseudonym“. A je třeba přiložit tyto informace:

First and last name:

Identification number:

Address:

Phone number:.....

E-mail:

Elektronická adresa:

Digitální práce posílejte ve formátu jpg a 300 dpi na e-mail: escueladecaricatura@gmail.com.

Digital authors must register themselves on the entry form placed on the Internet site

<http://www.escueladecaricatura.com/> - Vracení: Viz Info: <http://humorgrafe.blogspot.com/>

Kalendárium

Taák. Z nejhoršího jsme už venku. Zatracený nejkratší měsíc roku! No, teď už jen čekáme, jak dopadneme... To by bylo, aby z tolika obeslaných únorových soutěží alespoň pár katalo-gů nekápl! Konečně nějaká cena by tuplem bodla...Přece všechno nemusí shrábnout *Kuczyński, Gatto* a ten

